

PLA COMUNITARI DE LA BARCELONETA

PROJECTE 2016

1. Breu descripció del projecte

El Pla Comunitari és una **xarxa** de veïns, veïnes, associacions, comerços i serveis que **treballem conjuntament** per a **millorar la qualitat de vida a la Barceloneta**. Té l'objectiu de recuperar i reforçar l'esperit de la comunitat i crear espais de trobada i cooperació per buscar solucions comunes entre tots i totes davant les problemàtiques que van més enllà de l'àmbit individual. És un projecte que mira per al **bé comú** i per a fer efectius els nostres **drets socials**: el dret a l'habitatge, al treball, a la salut, a l'educació o a l'alimentació.

2. Objectius i actuacions previstes per al 2016

D'entre els objectius i les actuacions previstes per aquest any, diferenciem aquelles pròpies de les àrees de treball del Pla Comunitari (ocupació i desenvolupament local, salut, educació i cultura, acció social i habitatge) i aquelles que fan referència al procés (la participació i l'empoderament i la difusió).

2.1 Què farem? Els projectes

Un dels principals objectius del Pla Comunitari és la **millora de la qualitat de vida de la gent del barri**. Treballem, principalment, per detectar les necessitats socials que afecten el territori, arribar a un consens sobre les prioritats i els objectius comuns i articular respostes col·lectives des de la xarxa de veïns, associacions, entitats i serveis públics del barri. En aquest sentit, les nostres actuacions s'articulen en cinc grans àmbits d'actuació i en projectes concrets.

(a) Ocupació i desenvolupament local: Promoció d'actuacions i activitats per potenciar el desenvolupament social i econòmic del barri.

BARCELONETA PROA A LA MAR. Barceloneta Proa a la Mar és una iniciativa comunitària innovadora orientada al desenvolupament local del territori. Vol donar respostes col·lectives a la situació d'atur actual, a l'elevat percentatge d'abandonament dels estudis obligatoris i de fracàs escolar, a l'empobriment de moltes famílies de la Barceloneta, i a la cada vegada més evident pressió turística a què està sotmesa el barri. El projecte té quatre grans objectius estratègics: la dinamització de l'economia local, la millora de l'èxit educatiu d'adolescents i joves, la millora de les oportunitats d'inserció de les persones a l'atur, i l'enfortiment dels vincles comunitaris.

Objectius generals

- Visibilitzar Barceloneta Proa a la Mar com a projecte estratègic del territori
- Desenvolupar el Pacte Local de la Barceloneta, mitjançant la concreció d'actuacions, l'ampliació d'adhesions i de convenis de col·laboració, i la definició de la comissió de seguiment del Pacte
- Implicar nous agents i veïns en el procés
- Millorar la comunicació i la visibilització del projecte i de les diverses actuacions realitzades

Comissió d'Ocupació

Objectius

- Consolidar el Punt d'Informació i Orientació Laboral (PIOL) per tal de seguir treballant per a la inserció sociolaboral dels veïns del barri
- Consolidar la pròpia Comissió d'Ocupació
- Visibilitzar la feina feta

Actuacions

- Organitzar internament tota la informació del PIOL
- Seguir amb les tasques d'acompanyament a la recerca de feina, prospecció i intermediació laboral
- Aconseguir una persona de reforç per al PIOL
- Establir (noves) vies de col·laboració amb altres agents (Barcelona Activa, PIJ, Centre de Serveis Socials de la Barceloneta, Servei d'Orientació del Districte-Pla Jove, OTG, Escola d'Adults etc.)
- Establir una línia de treball per accedir a la contractació en obres públiques
- Elaborar una memòria visual anual de la feina feta des del PIOL

Comissió de Formació

Objectius

- Promoure la vinculació al mar de tots els centres educatius formals i no formals
- Promoure la formació específica que respongui a les necessitats d'ocupació al barri.
- Debatre i proposar les accions formatives que s'han de dur a terme en el marc de Barceloneta proa a la mar.
- Proposar accions i projectes formatius per a les escoles.
- Generar sinèrgies entre totes les entitats que es dediquen a la formació al barri.
- Potenciar accions de sensibilització ambiental i del mar com a valor a transmetre en totes les edats.

Actuacions

- Organitzar una Jornada de Portes Obertes als centres de formació professional i universitària de la Barceloneta, adreçada als joves del barri
- Crear un catàleg de recursos i donar-lo a conèixer als centres educatius de la Barceloneta
- Organitzar un cicle de xerrades per promoure la cultura del mar
- Promoure una Aula Oberta de Gent Gran a la Facultat de Nàutica de Barcelona

Comissió d'Economia Solidària

Objectius

- Sensibilitzar i promoure l'economia social i solidària (ESS) a la Barceloneta
- Promoure, acompanyar i enfortir experiències concretes que promoguin una economia arrelada al territori
- Ampliar aliances amb altres actors i/o iniciatives
- Millorar la comunicació

Actuacions

- Acompanyar iniciatives ja identificades (com Petits Maians, el Col·lectiu d'Artistes i Artesans de la Barceloneta, La Sardineta, La Platgeta o el Grup Motor del Segle XX), detectar necessitats i oportunitats, i mirar de poder-hi donar resposta
- Promoure un estudi sobre la situació de la pesca a la Barceloneta (incloent-hi el pescaturisme) per poder tenir-ne una radiografia i apropar-nos a la gent del sector
- Pensar un pla d'acció per promoure l'ESS al Punt d'Informació i Orientació Laboral
- Formar la Comissió, i aquelles persones del barri que així ho vulguin, en ESS
- Fer un mapa dels recursos existents
- Elaborar un Pla de Comunicació
- Crear material de difusió de l'ESS

- Elaborar un calendari d'esdeveniments de l'ESS i del barri
- Visibilitzar la feina feta durant el 2016 amb un balanç social

Comerç

Objectius

- Començar a articular un grup de persones (veïns i comerciants) interessades a treballar propostes al voltant del comerç de la Barceloneta
- Aconseguir recursos i suport de l'administració per traçar un pla de dinamització comercial de la Barceloneta

Actuacions

- Recopilar tota la feina i els estudis fets sobre la dinamització comercial a la Barceloneta i consensuar una diagnosi i unes línies estratègiques

(b) Salut: Treballar projectes de salut des d'una perspectiva comunitària.

ESCOLA DE SALUT. És un espai educatiu que promou l'autonomia personal i l'adquisició d'hàbits saludables a partir de la prevenció, el coneixement i la participació ciutadana.

Objectius

- Promoure els aprenentatges significatius
- Millorar la cohesió dels grups
- Fomentar els vincles comunitaris
- Obrir l'Escola a un públic més jove

Actuacions

- Adequar els continguts a les demandes rebudes a l'avaluació del curs passat
- Promoure sessions teoricopràctiques
- Reforçar i ampliar coneixements a través del suport bibliogràfic que ofereix la Biblioteca
- Promoure espais i dinàmiques de coneixença intragrups i entregrups
- Promoure elements cohesionadors al llarg de tot el curs
- Dinamitzar el grup motor de l'Escola
- Informar d'aquelles iniciatives de barri que puguin interessar a l'alumnat i promoure'n la seva participació
- Acostar l'Escola a col·lectius del barri amb necessitats o interessos vinculats a la salut

ENTRENOSALTRES. És un projecte comunitari, impulsat per una xarxa d'associacions i serveis públics, que té com a objectiu informar i promoure la reflexió i el debat al voltant de les addiccions, per tal de poder treballar la prevenció i, al mateix temps, orientar i donar suport als addictes i als seus familiars, amb especial atenció als joves. Entenem el concepte d'addicció, no només com a dependència al consum de substàncies, sinó com una necessitat compulsiva, patològica i autodestructiva que es pot donar en qualsevol àrea de la vida.

Objectius:

- Consolidar la participació dels joves com a protagonistes i promotors del projecte.
- Articular la comunicació i coordinació amb altres agents del barri, que treballen temes relacionats amb les addiccions i/o amb joves, organitzats en altres espais comunitaris (sobretot la Taula d'Infància. Adolescència i Joves i la Taula per a l'Equitat de Gènere).

- Consolidar la participació dels centres esportius i promoure la implicació de les associacions de veïns i altres associacions del barri, més enllà de les entitats d'ex addictes o familiars.

Actuacions:

Les intervencions organitzades es portaran a terme en el marc de les festes de la Primavera de la Barceloneta (abril-maig):

- Xerrada «Alcohol, drogues legals i il·legals», en el marc de l'Escola de Salut, a càrrec de professionals del CAS Barceloneta i amb l'aportació de testimonis de les associacions d'ex addictes i familiars.
- Sessió de teatre social, amb una obra sobre les addiccions creada amb els estudiants de l'Institut Salvat Papasseit. Després de l'obra farem un debat en grups petits, amb la participació de membres de les associacions d'ex addictes i de familiars.
- Exposició al CAP i a l'Institut Salvat Papasseit sobre alcohol, cannàbis i tabac
- Marxa EntreNosaltres: Participa al teu ritme. Itinerari per dins del barri, perquè cadascú el faci al seu ritme (caminant, corrent, etc.).
- Matinal de Primavera: Participació de les entitats de la xarxa. Bar de begudes saludables.
- Tarda Jove d'Oci Saludable: Organitzada amb un grup d'adolescents i joves del barri.

(c) Educació i cultura: Treballar projectes dels àmbits de l'educació i la cultura des d'una perspectiva comunitària

EQUITAT DE GÈNERE. El projecte d'Equitat de Gènere a la Barceloneta vol promoure la perspectiva de l'equitat de gènere de manera transversal a la xarxa d'entitats, veïns, veïnes i professionals del barri, basant-se en la sensibilització i en la coordinació i el treball en xarxa dels diversos agents del territori.

Objectius

- Promoure la perspectiva de l'equitat de gènere de manera transversal a la xarxa d'entitats, veïns, veïnes i professionals del barri.
- Apropar nous agents a la Taula, especialment veïnals.

Actuacions

- Visibilitzar i compartir les iniciatives i recursos existents al barri i a l'entorn més proper
- Promoure actuacions unitàries de cara al 8 de març i el 25 de novembre

(d) Acció Social: Impulsar actuacions orientades a potenciar els valors de bon veïnatge, la solidaritat i el suport mutu per reforçar la xarxa comunitària i incrementar la implicació de tots els veïns i veïnes.

BON VEÍ, BON PROFIT. Xarxa comunitària que vol donar resposta a les necessitats alimentàries de les famílies del barri que estan travessant una situació de precarietat, des de la defensa del dret a l'alimentació.

Objectius:

- Donar resposta a la situació d'emergència alimentària
- Consolidar i ampliar la xarxa de col·laboradors, tant de veïns i associacions, com d'empreses i serveis del barri.
- Potenciar l'autogestió del projecte des del grup de veïns que hi participen.
- Donar suport a les actuacions comunitàries orientades a la defensa del dret a l'alimentació.

Actuacions:

- Jornades de recollida d'aliments per a famílies, al carrer o als equipaments i entitats del barri.
- Trobada anual amb tots els agents col·laboradors, orientada a visibilitzar el que fa cadascú i enfortir la vinculació i el protagonisme de tots els agents que hi participen.
- Coordinació de la xarxa d'empreses i comerços col·laboradors, per gestionar les seves aportacions d'aliments per al projecte.
- Coordinació entre els diferents agents que intervenen en l'entrega dels aliments a les famílies, per fer més eficaç el servei.

En la línia de la promoció del dret a l'alimentació i la sensibilització del malbaratament alimentari, de cara a aquest 2016 es planteja la realització d'unes **jornades**, que van més enllà del projecte de Bon Veí Bon Profit.

Actuacions

- Posar l'exposició 'Som gent de profit', sobre el malbaratament alimentari, al Mercat de la Barceloneta i promoure-hi activitats relacionades amb diversos col·lectius del barri
- Promoure el programa 'Ens ho mengem tot', d'Escoles + Sostenibles, sobre malbaratament alimentari als centres educatius de la Barceloneta
- Promoure un cicle de cinefòrum al voltant del dret a l'alimentació, de la mà del grup d'ecoconsum de La Sardineta

BON VEÏNATGE AMB LA GENT GRAN. Iniciativa veïnal orientada a disminuir el sentiment de soledat i aïllament de les persones grans del barri, a reforçar la seva autonomia personal i la seva xarxa social, i a defensar els seus drets socials.

Objectius:

- Ampliar la xarxa de col·laboradors i reforçar el compromís dels agents que actualment hi participen, per tal d'incrementar l'eficàcia del projecte.
- Promoure l'autogestió del grup, com un aspecte fonamental d'empoderament dels veïns que col·laboren.
- Promoure una coordinació efectiva amb altres agents del barri, especialment a través de la Taula Tècnica de Gent Gran, que funciona com un espai de coordinació i intercanvi d'informació entre els professionals que treballen amb gent gran al territori.
- Augmentar la implicació de la xarxa de col·laboradors en les propostes i iniciatives comunitàries orientades a la defensa dels drets socials de la gent gran.
- Potenciar l'autonomia de la gent gran, a través de la relació amb el voluntari i també d'activitats grupals (especialment el taller de psicomotricitat i musicoteràpia).

Actuacions:

- Tasca de suport dels col·laboradors a la gent gran: Acompanyaments setmanals i puntuals. Gestions. Sortides de grup. Acompanyaments a activitats col·lectives al barri.
- Jornades de presentació del projecte al carrer o bé a equipaments del barri.
- Taller setmanal per a la gent gran del barri, de psicomotricitat i musicoteràpia, a càrrec de la psicòloga Yolanda Silvente (de febrer a juny).
- Trobades d'acompanyament i suport del grup de col·laboradors, per part de la psicòloga Yolanda Silvente.
- Planificar i portar a terme la formació necessària pels col·laboradors del projecte, a partir de les seves inquietuds i demandes.

(e) Habitatge: Articular actuacions i iniciatives orientades a garantir el dret a un habitatge digne dels veïns i veïnes del barri.

BARCELONETA PEL DRET A L'HABITATGE Iniciativa veïnal orientada a ampliar la xarxa comunitària per garantir el dret a l'habitatge al barri.

Objectius:

- Garantir l'accés o el manteniment d'un habitatge digne per a tots els veïns.
- Promoure un debat al barri entorn al model de ciutat que volem i denunciar la vulneració del dret a l'habitatge.
- Implicar els veïns i veïnes, fer-los protagonistes de la construcció d'alternatives orientades a garantir el dret a l'habitatge.
- Consolidar la Comissió d'Habitatge com espai obert de treball per facilitar l'organització veïnal i l'articulació d'alternatives.
- Enfortir la cooperació i aliances amb altres agents, tant a nivell de barri com del Districte i ciutat.

Actuacions:

- Orientació i acompanyament dels veïns en risc de desnonament, per tal de promoure la seva vinculació amb moviments veïnals i ciutadans de lluita pel dret a l'habitatge.
- Exploració i articulació de noves alternatives orientades a garantir el dret a l'habitatge, especialment la proposta de condonació de part de les multes a pisos turístics il·legals a canvi de la seva aportació a la borsa de lloguer social durant un període mínim de tres anys. També, explorar opcions relacionades amb les plantes baixes buides, i permutes a planta baixa, per als veïns amb mobilitat reduïda.
- Seguiment del programa Canvia't d'Habitatge.
- Xerrades informatives i altres actuacions per fer front la pobresa energètica.

(f) Gestió ciutadana: Un aspecte transversal del Pla Comunitari és la promoció i enfortiment de processos veïnals de gestió comunitària.

SEGLE XX BARCELONETA Iniciativa veïnal que promou la participació i l'autogestió per construir un projecte comunitari a l'edifici de l'antiga Cooperativa Obrera i Popular El Segle XX.

Objectius:

- Impulsar un procés participatiu al barri per motivar la implicació dels veïns en el projecte i per generar sinèrgies amb altres col·lectius i entitats.
- Establir, de manera consensuada, els valors i principis que orienten el projecte: gestió ciutadana, treball comunitari, promoció del cooperativisme i l'economia social i solidària, etc.
- Decidir el model de gestió comunitària de l'edifici.
- Definir els usos que tindrà l'edifici, tenint en compte els recursos i les necessitats del barri.
- Establir vincles i fer xarxa amb altres experiències de gestió comunitària de ciutat i inclús més àmplies, per compartir recursos, experiències, etc.

Actuacions:

- Definició d'accions concretes al carrer o a espais alternatius (mentre que no puguem fer servir l'espai del Segle XX), a través de les que puguem començar a materialitzar els valors i principis que animen el projecte, a la vegada que obrim el projecte al barri.
- Elaboració del projecte, a partir de la recollida i sintetització de propostes dels veïns, per definir els usos de l'edifici de l'antiga Cooperativa Obrera i Popular El Segle XX.
- Sessions de debat obert per consensuar el model de gestió.

- Participació a la Xarxa d'Espais de Gestió Comunitària
- Difusió permanent de tot el procés.

2.2 Com ho farem? El procés

De cara al 2016 ens plantegem dues grans línies estratègiques:

1. Fomentar la participació i l'organització col·lectiva
2. Incorporar la perspectiva intercultural als projectes i espais del Pla Comunitari

Fomentar la participació i l'organització col·lectiva

Objectius:

- Promoure l'empoderament dels veïns i veïnes.
- Fomentar un model de democràcia participativa, mitjançant la participació ciutadana, els lideratges compartits i les estructures més horitzontals i obertes.
- Potenciar la coordinació i el treball conjunt entre veïns, entitats i serveis públics del barri.
- Ampliar la xarxa comunitària mobilitzant la participació de nous veïns i altres agents.
- Facilitar la informació i potenciar l'obertura de comissions i grups de treball a tothom.
- Promoure una major coresponsabilització dels agents, fomentant l'autonomia i l'autorganització.
- Promoure l'organització i la racionalització dels espais de participació, per millorar-ne l'eficiència i evitar duplicitats.
- Promoure l'ús comunitari dels equipaments públics del territori i la gestió ciutadana.
- Millorar la confiança mútua i la cohesió, per possibilitar consensos.
- Promoure espais de formació i debat.

Espais de participació:

- Taula de Bon Veïnatge
- Taula per a l'Equitat de Gènere
- Taula d'Infància i Adolescència
- Grups promotors i comissions vinculades a cada projecte

Actuacions:

- Promoció de les iniciatives comunitàries concretes (projectes, campanyes, accions...), a través de les quals enfortim la xarxa del barri.
- Traspàs d'informació entre projectes, i entre diferents agents actius al barri, per promoure sinèrgies i complicitats, i fer més visible la unitat en la diversitat: és a dir, iniciatives diferents que tenen, en el fons, objectius últims idèntics: el bé comú, el reforç de la comunitat, els drets socials.
- Difusió pública permanent de les notícies que afecten al barri, així com de les iniciatives comunitàries que es van articulant, per promoure la xarxa i la participació de tothom.
- Crear un espai d'acollida per tal d'explicar què és el Pla Comunitari i quines associacions i iniciatives hi ha al barri
- Promoure el Pla Comunitari com una forma de treballar junts i col·laborar, que no s'identifica amb una associació ni amb unes treballadores concretes, sinó que pertany a tots els agents del barri que constitueixen la comunitat, i que el construeixen cada dia.

Incorporar la perspectiva intercultural als projectes i espais del Pla Comunitari

Objectius:

- Promoure la convivència entre persones de diferents orígens, com una font d'enriquiment mutu.
- Incorporar estratègies per a la participació de persones de contextos culturals diversos.

Actuacions:

- Fer un procés d'assessorament amb el Departament d'Acció Intercultural de l'Ajuntament de Barcelona.
- Promoure actuacions concretes orientades a millorar la convivència i el coneixement mutu entre veïns.
- Estudiar i aplicar mesures concretes que facilitin i promoguin la participació de nous veïns en el projectes impulsats en el marc del pla comunitari.

2.3 Com ho farem? Comunicació

Objectius:

- Garantir la difusió dels projectes i iniciatives comunitàries, a través de la pàgina web del Pla Comunitari, el butlletí mensual, el Diari de la Barceloneta, el Facebook, cartells i fultletons, paradetes informatives i altres fórmules.
- Facilitar la coordinació i l'intercanvi d'informació entre els agents que participen al barri.

2.4 Com ho farem? Economia

Objectius:

- Garantir la transparència del pressupost del Pla Comunitari
- Promoure la sostenibilitat econòmica del Pla Comunitari, a través de la diversificació de les fonts de finançament.

2.5 Com ho farem? Avaluació

Objectius:

- Promoure que tots els espais de participació (Taula de Bon Veïnatge, la Taula per a l'Equitat de Gènere i la Taula d'Infància, Adolescència i Joves) i els grups de treball (Barceloneta Proa a la Mar, Escola de Salut, Entrenosaltes, Equitat de Gènere de la Barceloneta, Blog de les Veïnes, Bon Veí Bon Profit, Bon Veïnatge amb la Gent Gran) comunitàries facin una valoració de la feina feta.
- Valorar la possibilitat de crear un espai plenari o comú del Pla Comunitari que serveixi per decidir i fer seguiment del conjunt d'actuacions comunitàries, de manera compartida amb tots els agents que participen a cada una de les línies.